



Van misdadigers tot aan blote meisjes, het is allemaal weer geweest op het jaarlijkse smalfilmfestival. Een festijn eigenlijk, want er zijn 29 films vertoond, 27 prijzen uitgereikt en talloze meningen uitgewisseld. Plaats van handeling: het nieuwe Congresgebouw te Den Haag. Het grote enthousiasme van de Nova-leden maakte het nodig de grootste zaal af te huren. Dat gaf de technische commissie veel hoofdbrekens over projectoren en scherm-afmetingen. De geweldige machine, een Heurtier projector met aangebouwd Xenon lamphuis, was het resultaat. Ondanks deze unieke set met alles ingebouwd wat de huidige techniek biedt, is het tijdens dit festival duidelijk geworden dat we voorlopig aan een grens zitten. (De hier gebruikte 8 mm projectie-unit is één van de lichtsterkste ter wereld.) Voor een aantal acht millimeter films was de enorme vergroting tot bijna vijf-en-eenhalve meter beslist het maximum toelaatbare. Verdere vergroting zou, door afname van helderheid en briljance de objectiviteit van de beoordeling in gevaar brengen.

De jury die deze beoordeling verrichtte bestond uit: mevrouw Peggy Vecht van Kerckhoven, free-lance auteur voor de omroep, Gerard Rutten, scenario-schrijver/regisseur van professionele produkties, Karel van Rijsinge, amateurfilmer, Werner B. Jansen, producent/regisseur van professionele film-Produkties, Adriaan Briels, adjunct-directeur Nederlands Filminstituut en Nederlandse Film-Academie, majoor Jan Moonen, hoofd leger foto-film-dienst, Nico Crama, filmproducent/leraar. Na iedere projectie brachten zij hun puntenwaardering naar voren. Deze was bepalend voor de verdeling van 1e, 2e en 3e prijzen. Na afloop hebben zij nog overleg gepleegd over

de toekenning van de bijzondere prijzen. Voorzover ik het zo snel heb kunnen noteren, is de prijzenregen als volgt neergedaald.

1e Prijs:

„Super“, 9,5 mm / zwart-wit / 3 min. Filmgroep E 9,5 Emmen.

„Nachtmerrie Van Een Dagdief“, 8 mm / kleur / 12,5 min. W. Oosterman, Smalfilmclub Bussum.

2e Prijs:

„To Morrow Mo(u)rning“, 16 mm / zwart-wit / 5 min. J. W. M. Keunen, H.A.F.

„Tweekamp“, 8 mm / kleur / 1 min. 45 sec. G. W. van Beek, Helderse Smalfilmclub, Den Helder.

„Hydraulische Portaalkranen“, 16 mm / kleur / 15 min. J. Dekker, U.S.A. Utrecht.

„Russische Roulette“, 8 mm / zwart-wit / 10,5 min. J. B. A. Peute, Filmgroep Kader, Rotterdam.

„Vlammende Strijd“, Super 8 / kleur / 3,5 min. G. I. Huizinga, Dubbel Acht, Veendam.

„Een Spel Van Betovering“, 16 mm / kleur / 10,5 min. J. G. H. Boiten, Dubbel Acht, Veendam.

„Een Laatste Uurtje“, 8 mm / zwart-wit / 9 min. W. E. C. van Dusseldorp, Foto- en Filmclub „Daguerre“, Leiderdorp.

„Garnalen Vangst“, 8 mm / kleur / 8,5 min. W. F. A. Zwarts, Filmgroep Kader, Rotterdam.

„Monique“, Super 8 / kleur / 7 min. G. J. Huizinga, Dubbel Acht, Veendam.

3e Prijs:

„Ontmoeting“, 8 mm / zwart-wit / 7 min. W. D. Eickhoff, Aalsmeerse Smalfilmclub.

„De Toverkijker“, 8 mm / kleur / 8

min. P. M. Konings, Haagse Smalfilm Liga, Den Haag.

„Misverstand“, geen technische gegevens. E. P. D. Benéder en R. Blankers, individuele Nova-leden, Amsterdam.

„Boos“, 8 mm / kleur / 4,5 min. F. Huyse, Haarlemse Smalfilm Liga, Haarlem.

„Het Bedrog“, 8 mm / kleur / 8 min. J. Wildschut, H. Theysse, K. Brouwer, Haarlemse Smalfilm Liga, Haarlem.

„Vogels“, 16 mm / zwart-wit / 10 min. J. Maigret, U.S.A. Utrecht.

„Beat 68“, 16 mm / kleur / 10 min. J. Maigret, U.S.A. Utrecht.

„Vier Hoog Achter“, 8 mm / kleur / 18 min. Fam. Schouten, Filmgroep Ekspresso, Den Haag.

(Gerangschikt naar puntenwaardering van de jury.)

De speciale prijzen toegekend aan: „Super“, Nationale Wisselprijs.

„Nachtmerrie Van Een Dagdief“, de Brusse-Wisselprijs (voor de hoogst geklasseerde 8 mm film).

„Hydraulische Portaalkranen“, de Cinepa-Wisselprijs (voor de beste film gemaakt met een Paillard-camera).

„Vlammende Strijd“, de Emile Brumsteedeprijs (voor de meest progressieve film).

„Vier Hoog Achter“, Legpenning van de Commissaris van de Koningin (voor de beste familie-film).

„Russische Roulette“, de Ergon-Electric-Wisselprijs (voor de geluidsfilm waarvan het geluid functioneel en kwalitatief het beste wordt geacht). Tevens ontving deze film de H.A.F.-prijs voor de beste regie.

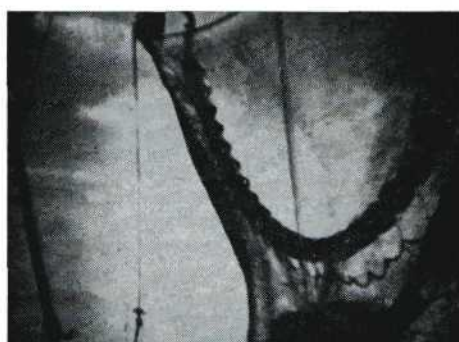
Ten slotte de Gevaert-Agfa waardebonnen voor de hoogst gewaardeerde films, te weten: **„Super“**, **„Nachtmerrie Van Een Dagdief“** en **„To Morrow Mo(u)rning“**.



De wurgscène uit de film 'Moanin'.



'Ontmoeting' met een kip.



'Garnalen Vangst'.

Ondanks al dit metaalgeflonker waren het toch de films die dit festival een gezicht hebben gegeven. Geen geweldige uitschieters, maar wel bij vele een goede kwaliteit. Opvallend was dat een aantal filmers kans zag een hoog niveau te bereiken, maar door een slechte inleiding of pointe het geheel naar beneden te halen. Weinigen weten met hun cameravoering, montage en benadering van het onderwerp een eenheid te maken. Om niet in algemeenheden te vervallen wil ik wat nader ingaan op de volgende films.

'**Moanin'**, een speelfilm van K. V. Kaulousdian. Een man wurgt zijn vriendin. In flash-backs in kleur, tegenover het zwart-wit van de werkelijkheid, laat hij zien, hoe hij zover gekomen is. Aan het eind van de zes-en-twintig minuten



Oma van 'Vier Hoog Achter'.

durende film staat hij besluiteloos aan de oever om zich te verdrinken, maar stapt even later toch het politiebureau binnen. Deze speelfilm heeft een aantal zwakke punten. De sterfscène in de badkamer is weinig aannemelijk. De zorgvuldig opgebouwde sombere stemming aan het slot wordt te niet gedaan door het veilig vervoegen bij de politie. In het kleurgebruik zijn goede toepassingen, zoals het ophalen van een gordijn, waarachter plotseling de beeltenis van zijn vriendin in kleur. Een filmaanpak die om beroepsacteurs vraagt.

'**Vier Hoog Achter'**, een documentaire van de familie Schouten. Een 'Oma' die al zestig jaar vier hoog achter woont en over haar leven praat. Deze interessante vrouw met haar zeer oorspronkelijke opvattingen is een boeiend onderwerp. Maar een goed onderwerp maakt nog geen goede film. Voor mij was de geluidsband voldoende geweest. Het regelmatig opnemen van het aanwezige interieur en inzoomen op voorwerpen is bij zo'n tekst onbevredigend.

'**Ontmoeting'**, speelfilm van W. D. Eickhoff. Op de markt loopt een zwerfer op zoek naar iets eetbaars. Ten einde raad drukt hij een (levende) kip achterover. Thuis probeert hij hem te

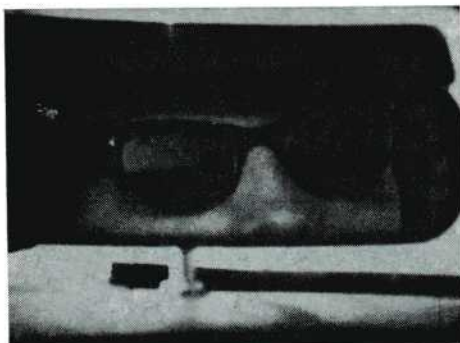
slachten, maar door zijn onkunde ontglipt de kip en legt een ei. In feite een niemandallemet, maar de sfeer van het hongerig zoeken goed getroffen. De jacht om de kip weer te vangen is goed in beeld gebracht door een snelle montage.

'**Garnalen Vangst'** van W. F. A. Zwarts. Een documentaire van het betere soort. Misschien een beetje traag in de montage en een enkele continuïteitsfout, zoals scènes van mooi en bewolkt weer achter elkaar. Door de spectaculaire shots toch leuk om te zien.



Optreden van de Beatgirls in 'Beat 68'.

'**Beat 68'**, genrefilm van J. Maigret. Dit verslag van het Beatverschijnsel in 1968 behoort voor mij tot een van de beste stukjes Novafilm, althans de eerste vijf minuten. Een bijzonder

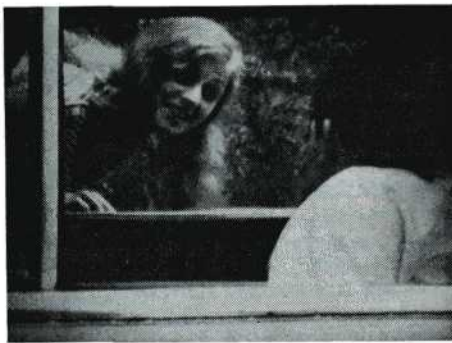


Het meisje uit 'Vogels'.

boeiende montage van zebra-paden, stopstrepen, skelters, popgroepen, die deze beatsfeer helemaal weergeven. De reportage van het optreden van de Beatgirls dat daarop volgt had weinig inbreng van de maker, het is me in ieder geval niet opgevallen.

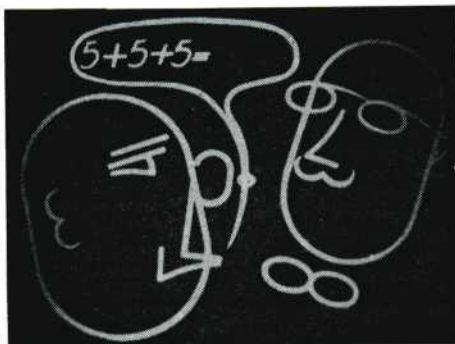
'Vogels', een speelfilm, eveneens van J. Maigret. Ook deze film had een bijzonder knappe start, waarbij niet alleen het beeld maar ook het geluid bijzonder knap was. Bij de zeer sobere beelden van een jongen en een meisje die elkaar twee maal per week ontmoeten op een vaste plaats, klinkt een wat rauwe stem uit de speakers. Het meisje denkt dat het na de trouwdag beter zal gaan met haar jaloezige buien, maar als het eenmaal zover is, en daar sluit de film mee, ligt de echtgenoot te slapen voor het televisie-scherm. Dit shot bestaat uit een heel lange 'pan'-beweging van de camera, die heel goed meewerkt aan de sfeer van uitgeblust zijn van de man. Voor mij dé film van het festival.

'Het Bedrog', speelfilm van J. Wildschut, H. Theysse en K. Brouwer. Een man van middelbare leeftijd neemt een liftster mee. Als gevolg van zijn ontrouwdachten daarbij, wordt hij bang voor de ontrouw van zijn vrouw,



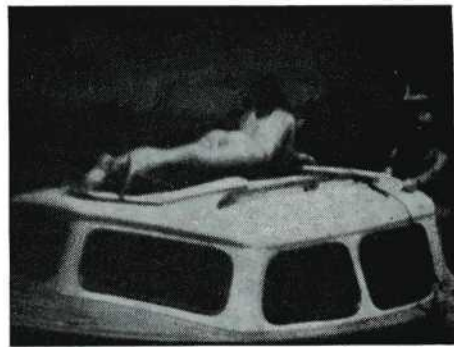
'Het Bedrog'. De man neemt een liftster mee.

zoals de korte inhoud luidt die de makers zelf geven. Een film die wat traag op gang komt, maar, en daar heb ik van genoten, als de echtgenoot zijn vrouw in gedachten bij een ander ziet volgt een bijzonder dynamisch stuk film. Hij springt in de wagen en rijdt naar haar toe. In steeds sneller wisselende scènes zien we hem kruispunten passeren, inhalen, zijn vrouw bij een ander, bochten nemen. De spanning wordt hierdoor hoog opgevoerd. Zijn gedachten blijken, eenmaal gearriveerd, toch niet met de waarheid overeen te komen, als ik de slotscène tenminste begrepen heb.



'Nachtmerrie Van Een Dagdief'.

'Nachtmerrie Van Een Dagdief', speelfilm van W. Oosterman. Een jongeman sukkelde boven zijn saaie werk in slaap en droomt over cijfertjes

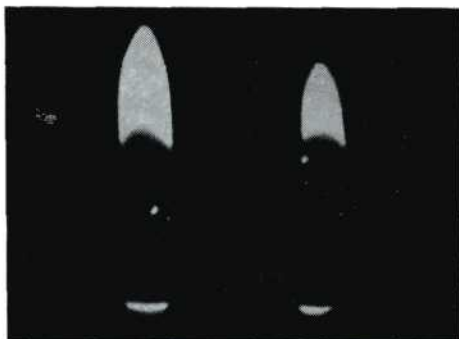


De oude man en zijn nieuwe vriendinnetje in 'To Morrow Mo(u)rning'.

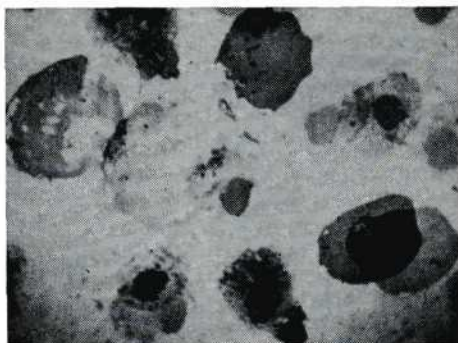
die ondeugende dingen doen. Een eenvoudig gegeven met in het tekenwerk leuke vondsten, maar wel wat breed uitgesponnen; ophouden is soms moeilijker dan beginnen.

'To Morrow Mo(u)rning', speelfilm van J. W. M. Keunen. De wat ouder wordende man ziet plotseling een meisje en projecteert dit beeld in zijn bekende omgeving. Hij drinkt met haar in zijn kamer, flirt met haar op zijn schip. Zeer komisch zijn de tegenstellingen tussen zijn echte leven en het gedroomde. Ondanks het veel gebruikte middel van de droom toch een fijne film. Goed camerawerk, vlotte montage en het grote voordeel van semi-beroepsacteurs (o.a. Marijke Merckens).

'Vlammende Strijd', genrefilm van G. I. Huizinga. In het tijdsbestek van 3,5 minuten branden twee even grote kaarsjes op. Op zichzelf een gegeven dat nauwelijks de moeite waard is, maar door het commentaar tot een grandioos stukje amusement gemaakt. We kennen allemaal wel de standaard-kreten en clichés van onze radio- en televisiesportverslaggevers. 'Waarschijnlijk heeft u nog geen beeld', 'U moet nu toch al beeld hebben', terwijl het scherm u een scherp beeld geeft. Met deze uitspraken en andere, zoals



De sportpersiflage 'Vlammende Strijd'.



De winnaar 'Super'.



Het omstreken 'De Zeven Hoofdzonden'.

om iedere zin 'Als ik mij niet vergis' en 'Naar mijn mening', wordt het opbranden van de kaarsjes tot een spannende race, gehouden in de 'Frustration Hall'. Een verademing na veel zwaarwichtige beelden.

'**Super**', genrefilm van de Filmgroep E 9,5. Op het scherm verschijnt het interieur van een clublokaal, een aantal mannetjes komt razendsnel binnen en blanke stroken film (9,5 mm uiter-aard) worden uitgedeeld. Ze beginnen deze te bewerken. Direct daarna is het resultaat te zien. Kleurige banen, strepen, stippen, woorden en combinaties hiervan, vergezeld van een prachtig

synchroon muziekje. Gelach uit de zaal als een blank stuk film van een minder actief lid wordt geprojecteerd. Een fijn stukje film.

'**De Zeven Hoofdzonden**', speelfilm van J. M. van Eijl. Ongetwijfeld de meest besproken en omstreken film van dit festival. En dat niet alleen, ook de langste en de meest hooggrepende. De maker zegt zelf: conflict tussen gevoel en verstand is het hoofdthema van deze film. De hoofdpersoon wordt door twee figuren vertolkt, waarvan de gevoelsmatig handelende figuur wordt gespeeld, terwijl de verstandelijke gro-tendeels wordt gezongen. In elk der

zonden spitst zich dit conflict toe, waarin vrijwel zeker de verstandelijke, of beter de 'uitgerekende' zal winnen. Tijdens de projectie rijst telkens de vraag wat de inbreng van de filmer is en wat van de oorspronkelijke muziek-tekstschrijver (Brecht, naar ik meen). Het laatste ligt voor de hand omdat de dramatiek en de symboliek hiervan toch wel stammen uit een voorbije periode. Dat is het misschien wat een groot aantal bezoekers heeft gestoord. Aan de andere kant is het filmisch, hoe we dan ook over de stijlperiode denken, een stuk vakwerk. De eenheid die vele anderen misten was hier aanwezig. Op de weg die de heer Van Eijl hiermee is ingeslagen zal hij weinig geestverwanten ontmoeten, maar dat wil niet zeggen dat hij niet door moet gaan.

Tijdens het uitreiken van de Gevaert-Agfa prijzen voor de drie beste films. Op het podium van links naar rechts: jurylid Werner Jansen, de heer W. Oosterman, een vertegenwoordiger van de Filmgroep E 9,5 uit Emmen en de heer J. W. M. Keunen.



Op de ochtend, voorafgaande aan de officiële opening van het Nova-festival werden een aantal bekroonde jeugdfilms uit binnen- en buitenland gedraaid. Deze, na een studieweek uitverkoren werkjes konden zich in een grote, overwegend jeugdige belangstelling verheugen. Over deze belangrijke studieweek een volgend keer.